

Голас Радзімы

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАГА
ТАВАРЫСТВА
ПА КУЛЬТУРНЫХ СУВ'ЯЗЯХ
З СУАЙЧЫНІКАМІ
ЗА РУБЯЖОМ

Цана 2 кап.
№ 8 (965) Люты 1967 г.
Год выдання 12-ы.

НА ПАРАДКУ ДНЯ — СЛУЖБА БЫТУ

Усяму свету вядомы дасягненні савецкай навукі і тэхнікі. Мы ганарымся нашымі поспехамі ў касмічных даследаваннях і мірным выкарыстанні энергіі атама, адкрыццямі ў галіне медыцыны і геалогіі, буйнейшымі электрастанцыямі і заводамі. Але не менш ганарацца савецкія людзі і тым, што нягледзячы на цяжкасці гістарычнага шляху нашай краіны, яны здолелі дасягнуць высокага ўзроўню жыцця і забяспечыць сябе ў дастатку таварамі шырокага спажывання.

Цалкам зразумела, што менавіта цяпер Савецкі ўрад востра паставіў на парадку дня пытанне аб паляпшэнні службы быту. Калі ў гады першых пяцігодак трэба было стварыць індустрыю і ўмацаваць абаронную магутнасць краіны, а пасля вайны аднавіць разбураную вайной гаспадарку, даць людзям дах над галавой, адзенне і ежу, то зараз, з ростам дабрабыту, усё большае і большае месца займаюць праблемы сервіса. Аб тым, якое вялікае значэнне надаецца ў цяперашні час службе быту, сведчыць стварэнне Міністэрства бытавога абслугоўвання насельніцтва СССР. Аналагічнае міністэрства створана ў жніўні 1966 года і ў БССР.

Чым жа займаюцца прадпрыемствы, якія знаходзяцца ў падпарадкаванні гэтага міністэрства? Суайчыннікі, што пабывалі ў Беларусі, з задавальненнем зазначаюць, што нашы людзі прыгожа і модна апрануты, а вясковую моладзь не адрозніш ад гарадской. У гэтым немалая заслуга атэлье, якія шырокай сеткай ахопліваюць усю рэспубліку.

У гарадах Беларусі ўсё часцей адкрываюцца салоны прыгажосці—жаночыя і мужчынскія цырульні з сучасным інтэр'ерам: прасторнымі холамі, дэкаратыўнымі раслінамі на стэлажах, стэндамі з фатаграфіямі ўзораў прычосак, мэбляй, зручнай для чакаання. Дарэчы, чакаць доўга не даводзіцца — у такіх салонах заўсёды многа кваліфікаваных майстроў. А як быць вясковым жыхарам? І тут жа з ростам дабрабыту і культуры рэзка ўзрастае патрэбнасць у паслугах цырульнікаў. Служба быту ідзе на дапамогу сельскім працаўнікам. Там, дзе яшчэ няма стацыянарных цырульняў, працуюць выязныя майстры. І калі ў гарадзе аб'ём паслуг гэтага віду за пяцігодку павялічыцца ў 2,9 раза, то на вёсцы—у 19 разоў!

Тэлевізары, магнітафоны, халадзільнікі, пыласосы, пральныя машыны—усе гэтыя рэчы за апошнія 10—15 год трывала ўвайшлі ў жыццё савецкіх людзей. Адпаведна ўзрастаюць і задачы службы быту па рамонту гэтых вырабаў. Пакуль што такія майстэрні размешчаны пераважна ў гарадах. Але тэлевізійныя антэны ўжо становяцца неад'емнай часткай вясковага пейзажу, а пральныя машыны і электрапрыборы робяцца неад'емнымі памочнікамі сельскіх працаўніц. Улічваючы запатрабаванні калгаснікаў, служба быту к канцу пяцігодкі прадаставіць у іх распараджэнне 500 перасовачных прыёмных пунктаў.

Гледзячы на адрамантаваную хату, акуратна крытую шыферам ці чарапіцай, часта нават не скажаш, што яна прастаяла не адзін дзесятак год. Яе гаспадар заўсёды з удзячнасцю ўспомніць работнікаў службы быту, якія займаюцца рамонтам жылля. У гэтым відзе работ большая частка паслуг прыпадае на долю сельскіх жыхароў.

Рамонт абутку, хімічная чыстка і афарбоўка адзення, фатаграфія, рамонт і заказы мэблі і г. д.—усе гэтыя віды паслуг выконваюць прадпрыемствы бытавога абслугоўвання.

Што характэрна для далейшага развіцця службы быту ў рэспубліцы? Гэта не толькі колькасны рост прадпрыемстваў, але і аснашчэнне іх найноўшым абсталяваннем, укараненне прагрэсіўнай тэхналогіі і індустрыяльных метадаў работы. Многае залежыць ад новых форм вытворчасці—спецыялізацыі і ўзбуйнення. Служба быту ператвараецца ў буйную высокамеханізаваную галіну народнай гаспадаркі.

Але не ў кожным населеным пункце мэтазгодна будаваць спецыялізаваныя майстэрні і атэлье. У невялікіх гарадах і сёлах службу быту нясуць камбінацыі бытавога абслугоўвання, якія забяспечваюць насельніцтва разнастайнымі відамі паслуг. З дапамогай перасовачных майстэрняў і прыёмных пунктаў яны ахопліваюць жыхароў самых аддаленых вёсак.

І 500 новых фабрык, атэлье, майстэрняў, павільёнаў, прыёмных пунктаў будуць прадастаўлены ў распараджэнне насельніцтва рэспубліцы к 1970 году. Агульны аб'ём паслуг да гэтага часу ўзрастае ў 2,8 раза, а на вёсцы—у 5,5 раза. 25 тысяч кваліфікаваных майстроў падрыхтуюць прафесіянальна-тэхнічныя вучылішчы. Работнікі сферы бытавога абслугоўвання зробіць усё, каб акружыць працоўных увагай і клопатамі, аблегчыць хатнюю працу, выслабаныць больш часу для культурнага адпачынку.

Вы хочаце зрабіць прыгожую прычоску? Калі ласка, зайдзіце ў салон, які знаходзіцца ў Мінску па вуліцы Друкарскай. На нашым здымку вы бачыце майстра Галіну КРАУЧАНКА, якая робіць вчэрнюю прычоску настаўніцы 49-й Мінскай школы Галіне КОКАНАВАЙ.

Фота А. САСІНОУСКАГА.

АРМІЯ СВАБОДИ І МІРУ

23 лютага наша краіна адзначыла 49-ую гадавіну Савецкай Арміі і Ваенна-Марскога Флоту. У сувязі з гэтай датай карэспандэнт АДН папрасіў Маршала Савецкага Саюза Мацвея ЗАХАРАВА адказаць на некаторыя пытанні.

Выключна перай у сяло рэволюцыйнае праікне савецкі народ у гады Вялікай Айчыннай вайны. І гэты сразумела. Вайна з фашызмам была самым цяжкім выпрабаваннем для сацыялістычнай дзяржавы і яе Узброеных Сіл. Гітлераўскі стратэгі, пачынаючы ажыццяўленне свайго авантурыстычнага плана «Барбароса», разлічваў на хуткую і лёгкую перамогу. Яны спадзяваліся на працягу некалькіх месяцаў зламаць супраціўленне Чырвонай Арміі. Але вораг жорстка праціўніў. Ні раптоўнае нападу, ні колькасна перавага, ні часова акупацыя ворагам эканамічна важных раёнаў краіны, ні страшныя зверствы — нішто не зламала волі савецкіх воінаў у барацьбе, не падарвала іх веры ў перамогу над мацнейшай у свеце гітлераўскай арміяй.

9 мая 1945 года гітлераўская Германія безагаворачна капітулявала. З трымі годамі вайны было скончана. Савецкая Армія, якая адыграла рашучую ролю ў разгроме нямецкага фашызму, заваявала любоў і прызнанне не толькі савецкага народа, але і ўсяго свабодналюбивага, прагрэсіўнага чалавецтва.

ПЫТАННЕ: Буржуазныя ваенныя гісторыкі, асабліва заходнегерманскія, сцвярджаюць, што калі б Гітлер не дапусціў стратэгічных прамаў, фашысцкая Германія выйграла б вайну супраць СССР. Што вы можаце сказаць адносна гэтага?

АДКАЗ: Што б там ні пісалі бітвы гітлераўскія генера-

лы, факт застаецца фактам. Савецкая Армія, якая вынесла на сваіх плячах гадоўны цяжар другой сусветнай вайны, разграміла асноўныя сілы фашысцкай арміі. І справа тут, зразумела, не толькі ў стратэгічных прамаў Гітлера. Армія трыццаць гадоў аказалася разгромлена перш за ўсё таму, што яна была слабей сапраўды народнай Савецкай Арміі, несакрушальнага сіла якоў — у яе непарушым адзінстве з народам, у глыбокай вернасці ідэям Вялікай Леніна, у гаўтанасці да капіталабаранячых заваяванняў Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. Савецкі народ і яго Узброеныя Сілы правялі ў барацьбе з гітлераўскімі захопнікамі вялікую мужнасць і беспрыкладны героізм. Наша армія змагалася за справядлівы мір супраць агрэсіўнай, рабавіцкай, фашысцкай арміі. І яна не магла не перамагчы. Перамогі Савецкіх Узброеных Сіл былі абумоўлены тым, што армія і ўсім народам у гады вайны з гітлераўскай Германіяй кіравала выпрабаваная ў баях кірэйская Камуністычная партыя, мэта якоў — свабода і мір.

ПЫТАННЕ: Бонскі рэваншызм усё больш настойліва патрабуе перагляду вынікаў другой сусветнай вайны, галасуючы за аднаўленне межэй былой фашысцкай імперыі. Больш таго, у ФРГ п'явілася неафашысцкая партыя, якая абвясчае старыя базгаўзлыя ідэі Гітлера. На што, на вашу думку, разлічваюць заходнегерманскія рэваншыз-

ты?

АДКАЗ: Тут усё вельмі зразумела. З дапамогай спалі-каў па паўночна-атлантычнаму блоку рэваншызму хацелі б стварыць буйную армію, забеспячыць яе атамнай зброяй і ваеннай сілай перакроць карту Еўропы. Але тым, хто спадзяецца на гэта, не трэба забываць, што ў свеце існуюць сілы, здольныя сакрушыць любую агрэсара. Я маю на ўвазе армію краіў Варшаўскага дагавору, эканамічную і ваенную магутнасць сацыялістычных лагера, а таксама нарастаючыя намаганні мільёнаў барацьбітоў за мір.

ПЫТАННЕ: Свабодалюб-ныя народы многіх краіў і кантынентаў называюць Савецкую Армію арміяй свабоды і міру. Яны бачаць у ёй сілу,

якая ўжо не адзі дзесятак год утрымлівае агрэсіўныя колы міжнароднага імперыялізму ад разважання трэцяй сусветнай вайны. У чым жа застаецца баявая магутнасць Савецкай Арміі і Ваенна-Марскога Флоту СССР?

АДКАЗ: Асноўнай баявой магутнасцю Савецкіх Узброеных Сіл, безумоўна, з'яўляецца пухвоіск, іх пастаянная гаўтанасць выканаць да канца свай свяшчэнны абавязак перад сацыялістычнай Айчынай, перад свабодалюбнымі народамі ўсяго свету.

Воіны Савецкай Арміі і Ваенна-Марскога Флоту — гэта людзі цвёрдых палітычных перакананняў, высокай агульнай і тэхнічнай культуры, без-

заветна адданы ідэям ленінізма і пралетарскага інтэрнацыяналізму. Іх мэты і думкі таксама адзіныя, як адзіны мэты і імкненні многанародна-нальнай сямі савецкіх народаў, звязанай вузламі непарушнай брацкай дружбы.

Савецкія рабочыя, інжынеры, вучоныя, умоваючы абароназдольнасць краіны, зрабілі ўсё для таго, каб Узброеныя Сілы ні ў чым не ўступілі мацнейшым арміям капіталістычных краіў. На паста-ве вялікіх дасягненняў айчынай навуцы і тэхнікі за пасля-ваенныя гады ў Савецкай Арміі і Ваенна-Марскім Флоне адбыліся карэсныя якасныя змены. Гаўлоўным відам Савецкіх Узброеных Сіл сталі ракетныя войскі стратэгічнага

прызначэння. Балістычныя і міжконтынаентальныя ракеты з магутнымі тэрмаядзернымі зарадамі здольны наносіць са-крушальныя ўдары па любых аб'ектах і ў любой кропцы зямнога шару. Ад іх не ска-вацца праціўніку ні за якімі натуральнымі або штучнымі перашкодамі. А якая даклад-насць пападання савецкіх ра-кет, вядома ўсім. Яна не раз была наглядна прадэманстра-вана пускамі ракет у строга вызначаныя раёны Ціхага акіяна.

Я знаходжуся ў радах нашых Узброеных Сіл з пера-шага дня іх арганізацыі і мне асабліва добра бачны змены, якія адбываюцца ў войсках. Сухалутныя воіскі, напры-клад, цяпер аўсім іншым, чым яны былі ў гады другой су-

ветнай вайны або ў першае пасляваеннае дзесяцігоддзе. Шпэр гаўлоўная іх ударная сіла — ракеты аператыўна-стра-тэгічнага прызначэння з атам-нымі боегалоўкамі. Невыя-ральна ўзрастае манеўраванасць частэй і аўдэўшчы. Якасна новымі сталі савецкія танкі, бронетранспарты, зенітныя сродкі і ўсе іншыя віды зброі і тэхнікі.

Савецкія салдаты, матро-сы, афіцеры, генералы і адмі-ралы вельмі добра валодаюць дасягненымі ў вайне тэхнікай, зброяй і гаўтоў у любы момант утаймаваць кожнага, хто асмеліцца паягнаць на гонар, свабоду і незалежнасць Са-вецкай дзяржавы і іншых краіў сацыялістычнай садруж-насці.

ПЫТАННЕ: Вядома, што воіны Савецкай Арміі і Флоту з першых дзён існавання Са-вецкай дзяржавы карыстаю-ца любоўю і павагай усіх на-родаў СССР. У чым сакраў гэтай сапраўды бязмежнай любаві і адданасці працоўных да сваёй арміі?

АДКАЗ: Заўбедна, калі захо-дзіць гутарка аб адносинах са-вецкага народа да сваёй арміі, мне на памяць міжвольна прыходзіць не амаль паўста-гадовая гісторыя — ад пер-шых армія Узброеных чырво-нагароддзёўскіх і чырвона-армейскіх атрадаў да сучас-ных магутных Узброеных Сіл

сацыялістычнай дзяржавы, што стаяць на варце міру.

Сорак дзесяць год назад іза-абходнасць абароны сацыялі-стычнай рэвалюцыі ад нападу звынку зрабіла неадкладнай справай стварэнне аўсім новай арміі, якая карынным чынам адрознівалася па сваіх зада-чах і прызначэннях ад старо-й. Армія ў буржуазнай дзяржа-ве была зброяй наслы, класава-га прыгнечання. Абарона Са-вецкай улады магла быць на-дзейнай і трывалай толькі ў тым выпадку, калі яе ажыц-цяўлялі адданыя ідэалам сацыялізму рабочыя і сяляне. Вось чаму партыя большай-

* ПІДЗЕІ * ЛЮДЗІ * ФАКТЫ * ПІДЗЕІ * ЛЮДЗІ * ФАКТЫ * ПІДЗЕІ * ЛЮДЗІ * ФАКТЫ * ПІДЗЕІ *

МІНСК

У тэатральнай зале Мінскага акру-говага дома сфідэраў адбыўся ве-чар дружбы народаў, прысвечаны Эстонскай Савецкай Сацыялістычнай Рэспубліцы. Прадстаўнікі брацкай Рэспублікі член Саюза мастакоў Эс-тонскай ССР В. Лембер-Багатынкі, намеснік старшыні Камітэта па дру-жбе Савецкай Эстонскай ССР Л. Парашын, намеснік старшыні Камітэта народнага кантролю Эс-тонскай ССР Д. Кузьмін расказалі аб дасягненнях эстонскага народа ў развіцці эканомікі, культуры і наву-кі за гады Савецкай улады, аб яго дружбе з беларусамі, з усімі наро-дамі сацыялістычнай Радзімы. У за-ключэнне адбыўся канцэрт ансамбля песні і танца Беларускай ваеннай акругі.

ГОМЕЛЬ

Тут створана аддзяленне Саюза пісьмемнікаў БССР. Яго сакратаром выбран малады празаік Л. Гаўрылін-кін. У Гомелі жыве і працуе вялікая група літаратараў. Студэнтам-філо-лагам рэспублікі добра вядома імя П. Акруменкі — выкладчыка Гомельскага педагагічнага інстытута, доктара філалагічных навук. Ён аўтар ра-ду работ па літаратуразнаўству. Шэсць зборнікаў апаўядненняў выдаў М. Данілевіч, тры кнігі — Л. Гра-чылінкі, зборнік вершаў — А. Гра-чылінкаў. Хутка ўбачыць свет другі зборнік Я. Каршукова. Усе яны з'яўляюцца членамі Саюза пісьме-нікаў Беларусі.

РАГАНЧОЎ

Русы сучаснага гарадскога пасёл-ка набывае Балотня — цэнтр кал-гаса імя Леніна. Яшчэ два гады на-зад, у мінулыя выбары ў мясцовыя Саветы дэпутатаў працоўных, гэта бы-ла радавая вёска. Цяпер на былой я-ўскайне вырастае цылая вуліца дэб-ротных жылых дамоў. Каля 30 калгас-ных сем'яў справілі тут навасельле.

Пры кафедры металазнаў-ства і тэрмапрацоўкі Беларускага політэхнічнага ін-стытута створана новая праблемная лабараторыя ўмацавання сталёвых выра-баў. НА ЗДЫМКУ: старшы інжынер лабараторыі Фелікс ДАЛМАНАЎ праводзіць эксперымент па ды-фузіянаму напаўненню ста-лі.

Фота І. ЗМІТРОВІЧА.

Новыя дамы, як правіла, пабудаваны па тыповых праектах, з вогнеустойлі-вых матэрыялаў. Перад кожным з іх—заялены насаджэнні, якія ўтвараюць сучасную алею, што надае вуліцы яшчэ больш прыгожы выгляд. У дамах хлебарабцаў—вадаравод.

МАГІЛЕЎ

Сто трынаццаць мільёнаў штук цэглы вырашылі паставіць сельскім навабудоўцам у гэтым годзе калек-тывы прадпрыемстваў абласнога ўпраўлення мясцовай прамісловасці. Гэта на дваццаць з лішнім мільёнаў штук больш, чым летась. Каб выра-біць такую колькасць цэглы, запла-трабавалася 6 пабудавачь да новых заводаў. Але гэтая задача паспяхова вырашаецца за кошт частковага ўдасканальвання тэхналогіі вытвор-часці і некаторай рэканструкцыі прадпрыемстваў.

КОБРЫН

Штодзённа з кобрынскага аб'яд-нання «Сельгастэхніка» ў рэзсы ўрадліваасці выходзяць 20—25 аўта-самазвалаў. Яны загрузаюцца сухой торфарошкай, здабытай летам мі-нулага года, і аязуюць яе згодна з графікамі ў калгасы раёна.

ПІДЗЕІ * ЛЮДЗІ * ФАКТЫ * ПІДЗЕІ * ЛЮДЗІ * ФАКТЫ * ПІДЗЕІ * ЛЮДЗІ * ФАКТЫ * ПІДЗЕІ *

Прадукцыя Брэсцкага дыванавага камбіната карыстаецца вялікім попытам у пакупнікоў. Напярэдадні свята — 50-годдзя Савецкай улады — камбінат выпускае новую вялікую партыю прыгожых дываноў.

Фота Ю. ІВАНОВА.

НЯСВІЖ

Журэ Дзяржбудэ БССР падало вынікі адкрытага конкурсу на лепшыя жыллыя і грамадзянскія будын-кі, пабудаваныя ў рэспубліцы ў мі-нулым годзе. Сярод адзначаных прэ-міямі і дыпломамі ёсць і аб'екты, узведзеныя ў вёсцы. Напрыклад, ка-лектывам Нясвіжскага мінкалгасбуд-а і інстытута «Белгірпасельбуд», які ажыццявілі праектаванне і буда-ўніцтва клуба на 360 месц у калгасе імя Калініна Нясвіжскага раёна.

прысуджэн дыплом трэцяй ступені і грашовая прэмія за добрую якасць будаўнічых і аддзелчаных работ.

РЭЧЫЦА

Выгадны галіной стала авечкага-доўля ў саўгасе «Васілевічы». На ферме — 700 авечак, 577 з якіх мат-каў і дыпламамі ёсць ад 350 аўцаматак ужо атрыманых 420 агнят. У мінулым годзе саўгас прадаў дзяр-жаве 670 авечак і калі 40 цэнтнераў воўны. У гэтым годзе жыўлаводзі памянаюць працоўныя поспехі.

Насельніцтва СССР

У другім нумары часопіса «Вестник статистики» апублікаваны навішныя параўнальныя звесткі аб насельніцтве Савецкага Саюза. Паводле азначаных даных, нас, савецкіх людзей, на 1-е ліпеня мінулага года налічвалася 233,2 мільёна чалавек. З іх — 126,3 мільёна гараджан (54 працэнты) і 106,9 мільё-на сельскіх жыхароў. З 1-га студзеня 1917 года насельніцтва Савецкага Саюза павялічылася на 70,2 мільёна чалавек. Такі прырост дасягнут, нягледзячы на велізарныя люд-скія страты ў гады Айчынай вайны. Звыш трох чвэрцей савецкіх грамадзян нарадзілася пасля Вялікага Кастрычніка. З кожнай тысячы чалавек (уключаючы і непрацоўчых членаў сем'яў) 764 з'яўляюцца рабочымі і служачымі і 236 — сялянамі — калгаснікамі і каапа-раванымі саматужнікамі. Да рэвалюцыі на кожную тысячу чалавек прыпа-дала 170 рабочых і служачых, 667 — сялян-аднаасобнікаў і некаапераваных саматужнікаў і 163 — памешчыкаў, гандляроў і кулакоў. Па колькасці насельніцтва Савецкі Саюз займае трэціе месца сярод іншых краін свету.

СЕГОДНЯ В НОМЕРЕ

ДЛЯ ТЕХ,
КТО НЕ ЧИТАЕТ
ПО-БЕЛОРУССКИ

Передовая статья «НА ПАРАДКУ ДНЯ—СЛУЖБА БЫТУ» посвящена вопросам бытового обслуживания населения нашей республики. В статье говорится, что сейчас в городах и селах все чаще и чаще открываются новые парикмахерские, швейные и са-лоноприемники. В сельской местности, там, где еще нет стацио-нарных предприятий бытового обслуживания, работают передви-жные мастерские и приемные пункты, которые по определен-ному графику совершают регулярные рейсы от одного населен-ного пункта к другому. В системе бытового обслуживания рабо-тает много людей самых различных специальностей. Многие из них—выпускники высших и средних учебных заведений.

Советской Армии и Военно-Морскому Флоту СССР исполни-лось 49 лет. Накануне этой даты корреспондент Агентства Печа-ти Новости попросил Маршала Советского Союза Матвея Заха-рова ответить на некоторые вопросы, которые интересуют чи-тателей. В начале беседы маршал рассказал, как создавалась на-ша армия в первые годы Советской власти. В боях с войсками кайзеровской Германии под Псковом и Нарвой 23 февраля 1918 года Красная Армия дала первый наглядный урок агрэсору. Эта победа и стала днем рождения советских вооруженных сил. Еще больше прославил себя наша армия в боях с гитлеровской Гер-манией.

В своих ответах Матвей Захаров опровергает буржуазных воен-ных историков, которые утверждают, что если бы Гитлер не до-пустил стратегических просчетов, Германия выиграла бы войну с СССР. Остановившись на боееспособности Советской Армии се-годня, маршал подчеркивает, что наши войска оснащены самой первоклассной военной техникой, воспитаны в духе любви к Ро-дине, своему народу, и готовы в любую минуту защитить их от агрэсора. [«АРМИЯ СВОБОДЫ И МІРУ», 2-3 стр.]

По решению XXI сессии Генеральной Ассамблеи ООН 1967 год объявлен Международным годом туризма. В связи с этим на чет-вертой странице опубликована статья «МІЖНАРОДНЫ ГОД Ту-РИЗМУ». В статье говорится о том, что для лучшего приема и об-служивания иностранных туристов в Минске сейчг. строится гос-тиница на 400 мест, а в 19 километрах от столицы республики к услугам гостей есть прекрасный мотель на 200 мест с комплек-сом необходимых технических служб. Особенно интересным бу-дет пребывание туристов на белорусской земле. Ведь в этом году исполняется 50 лет Советской власти и 900 лет Минску.

В Директивах XXIII съезда КПСС по пятому пятилетнему плану развития народного хозяйства СССР на 1966—1970 годы на те-ритории республики намечено «осуществить 1,5—1,6 миллионов ге-ктаров увлажненных земель», раскорчевать кустарники и мелко-лесье на площади примерно 900 тысяч гектаров». Для выполне-ния этого объема работ в республике создано 57 строительно-монтажных управлений и 4 лесомелиоративных станции, в кото-рых работают 16 тысяч механизаторов и рабочих строительных бригад, 1400 инженеров и механиков. В их распоряжении есть 1300 одноколесных и 400 многоколесных экскаваторов, более 4000 тракторов и другой техники («БАЛОТЫ АДСТУПАЮЦЬ», 5 стр.).

Белорусскому поэту, драматургу и переводчику Алесю Звона-ку (Петр Борисович Звонак) исполнилось 60 лет. Но творческая кипучесть, юношеское горение не покидают поэта и по сейд-няшний день. Алесь Звонак часто ездит по родной Белоруссии, и его поэтический голос часто откликается на нее явления жизни. Статья на эту тему опубликована на восьмой странице [«УТВО-РЧЫМ ГАРЭННІ»].

НАШИ КАРЕСПАНДЭНТЫ ПАВЕДАМЛЯЮЦЬ

На радзіме знатнага земляка

Споўнілася 70 гадоў з дня нараджэння нашага земляка, удзельніка грамадзянскай вайны, вядомага партыйнага і дзяржаўнага дзеяча, былога першага сакратара Кампартыі Беларусі Васіля Шарагановіча.

Свята ўшаноўваюць памянь свайго аднавяскоўца жыхары вёскі Качачы Старагабскага сельсавета. Старэйшы сяляне, якія ведалі Васіля Фаміна, расказвалі моладзі аб яго дзіўных і юнацкіх гадах, аб сумеснай вучобе. Гэта быў чалавек адкрытай душы, ен працяўляў вялікае імкненне да вучобы.

Аб сваім знатным земляку Васілю Фаміну Шарагановічу ведаюць вучні Занекаўскай асы-мігадовай школы. Тут аформ-лен альбом, дзе сабраны фотаздымкі, звесткі аб жыцці і дзейнасці Васіля Фаміна. У школе ёсць яго партрэт.

М. ЧАРНЯЎСКІ.

Мядзель.

Па праектах студэнтаў

Есць пры Беларускім інсты-туте механізацыі і электрыфі-кацыі сельскай гаспадаркі на-вукова-тэхнічнае таварыства. Тут сіламі студэнтаў распра-цоўваюцца праекты новых ма-шын, якія потым выкарыстоў-ваюцца ў сельскай гаспадарцы рэспублікі. З 800 чалавек, якія займаюцца выдучу навуковую работу. Летась яны рас-прэцавалі 186 тэм. Вось ян ка-менічурэ работу студэнцкага навуковага таварыства загад-чык кафедры сельскагаспадар-чых машын, дацэнт І. Разу-моўскі.

— Тамы ў гуртках самыя розныя. Так, напрыклад, на калгасных палях рэспублікі ня-даўна прафшоў выпрабаванні новы ратацыйны плуг. Праект

яго створан аспірантам В. Ка-зельскім і студэнтам-дыпломні-кам М. Юшковым. У стварэнні тэаэаметрычнага лабараторы для даследавання дынамікі сельскагаспадарчых машын прымаў удзел студэнт 4-га кур-са Л. Дубінінкі. Работа гэта паспяхова закончана.

З далёкай беларускай вёскі ў Інстытут прыехаў вучыцца Ул. Аўсеенка. Хлопец з дзяцін-ства пасябраваў з сельскага-падарчай тэхнікай і таму не выпадкова трапіў на факуль-тэт механізацыі. Калі быў ліччэ малы, то бачыў, у якіх скла-дальных умовах даводзіцца пра-цаваць часам трактарыстам: як у айчынных, так і ў замежных трактараў вельмі высокі ўро-вень шуму і вібрацыі ў кабі-нах. З першага курса хлопец зацікавіўся праблема паліп-ціўнення ўмоў працы трактары-стаў. Пры дапамозе найноўшай ведаюць вучні Занекаўскай асы-мігадовай школы. Тут аформ-лен альбом, дзе сабраны фотаздымкі, звесткі аб жыцці і дзейнасці Васіля Фаміна. У школе ёсць яго партрэт.

П. БАРОДКА.

1 225 000 рублёў прыбытку

За 1966 год калгас «40 год Кастрычніка» Іванаўскага раё-на атрымаў і мільён 225 тысяч рублёў даходу. Багацця зараб-откі і ў калгаснікаў. Дзяркі, сьнігары, механізатары і іншыя працаўнікі за месяц зарабля-юць па 150—180 рублёў.

Вёска Мотала, якая ўвахо-дзіць у склад гэтага калгаса, размяшчана на рацэ Ясельда. У цэнтры — вялікае возера. Жыхары Мотала маюць у аса-бістым карыстанні звыш 800 маторных лодак. Калгаснікі па-бываюць і ў іншых каштоўных рэчы.

Надаўна купілі тэлевізары механізатары Герой Сацыялі-стычнай Працы Павел Палто, трактарысты Андрэй Ярошкі, Сцяпан Сагановіч, сьнігарка Ганна Стасевіч, калгаснікі Пётр Данілевіч, Андрэй Міхайлаў, Іван Райкевіч. Усяго ў вёсцы больш ста тэлевізараў.

А. ШВАБ.

Палацы культуры ў калгасах

У калгасе імя Кірава Бяро-заўскага раёна п'явдзецца вялі-кае гаспадарчае і культурнае будаўніцтва. Нядаўна тут ала-дзены ў эксплуатацыю калгасны палац культуры. На 300 месці, гадзельная зала на 300 месці, бібліятэка, чытальня, танца-вальная зала. Тут жа абсталя-ваны кінаапаратура. Калгасні-кі змогуць глядзець шырокаэ-краныя фільмы.

Е. СЯЛЕНА.

25 клубаў

Гэты мураваны будынак ліччэ больш прыгожымі вёску Сугвалды — цэнтр сельгасары-лі імя Гасталы. У новым клубе ёсць гадзельная зала на 250 месці, пакой для бібліятэкі, ра-боты гурткоў мастацкай сама-

БАЛОТЫ АДСТУПАЮЦЬ

ЧУЦЕН ГОЛАС
НАШ ДАЛЁКА

Гэтую гісторыю мне паведаміў адзін калгаснік, з якім давалося пазнаёміцца ў час апошняй камандзіроўкі на Палессе. Імя яго Сцяпан, прозвішча Вабішчэвіч. Чалавеку гэтаму даўно пераваліла за пяцьдзсят, і таму ў час размовы ён больш прыгадваў мінулае, спасылаючыся на тое, што цяперашняе жыццё ўсім вядома і без яго.

Сцяпан Вабішчэвіч родам з вёскі Рэдзігірава Лунінецкага раёна, дзе ў часы апошняй вайны аўтару гэтых радкоў давалося змагацца ў радах народных мсціўцаў. Мы ўспаміналі нялёгкае часіны, калі гітлераўцы наводзілі на акупіраванай імі Беларусі «новы парадок», партызанскія паходы і тых людзей, каму вайна не дала дажыць да перамогі.

— А ведаеце, чаму наша вёска так называецца, не? Тады слухайце. Землі, на якіх стаіць цяпер Рэдзігірава, калісьці належалі аднаму багачою. Маёнтак быў у мястэчку Лахва. Мо' дзясцін тысяч з дваццаць пяць, калі не болей ён меў. І вось аднойчы, гэта было ў 1907 годзе, у маёнтак прыехаў пасланец з Мінскага аддзялення сялянскага паземельнага банка. Чалавекам гэтым быў Уладзімір Раманавіч Рэдзігір, які толькі што скончыў сельскагаспадарчую акадэмію. Яму даручылі прадаць маёнтак. Ён разбіў панскія дзясціны на хутары і атрубы па 10—30 дзясцін і прадаваў іх сялянам, а ў самім маёнтку арганізаваў вопытную балотную станцыю «Лахва».

— Каб неяк дапамагчы сялянам,—расказвае далей Сцяпан Вабішчэвіч,—Рэдзігір ва ўрочышчы «Раі» арганізаваў вопытны ўчастак па вырошчванню лубіны — каштоўнай культуры для ўгнаення пясчанай глебы. Для гэтага на выкарчаванай ў лесе пляцоўцы ён пабудаваў невялікі домік. Пазней вакол вопытнага ўчастка пачалі будавацца людзі. Так сярод лясцоў і балот вырасла цэлая вёска. Людзі расказвалі, што Уладзімір Раманавіч раў ім, дзе і як капаць канавы, каб балоты не засас-

валі раскарчаваныя землі, даваў парады, што лепш сеяць. Спадабаўся нашым сялянам гэты чалавек, і яны назвалі сваю вёску Рэдзігірава.

— З таго часу прайшло шмат год. Ці ёсць якія весткі аб Уладзіміру Раманавічу Рэдзігіру? — пытаюся я.

— А вось слухайце далей. Дзетвара з нашай школы рашыла пісаць гісторыю сваёй вёскі. Даведаліся яны, што калісьці быў такі чалавек, і пачалі шукаць яго. І што вы думаеце, знайшлі. Цяпер Уладзімір Раманавіч — доктар сельскагаспадарчых навук, прафесар, жыве ў Маскве. З яго дапамогай вучні даведліся і пра лёс дырэктара былой вопытнай балотнай станцыі «Лахва» доктара біялагічных навук Аляксандра Фёдаравіча Флёрава. Яго імем называецца суседняя з намі вёска Флёрава. На жаль, гэтага чалавека ўжо няма, памёр ў 1956 годзе. На пісьмо школьнікаў адказаў яго сын, таксама вучоны. Ён прыслаў у школу фатаграфію бацькі і часопіс «Болотоведение», які з 1913 года выходзіў пад рэдакцыяй Аляксандра Фёдаравіча.

Я даўно не быў у Рэдзігірава, і таму цікава было даведацца, як там жывуць людзі цяпер. Мой субяседнік адказаў на гэта проста:

— Жывём усе ў калгасе «Заветы Ільіча». Па былых балотах на машынах і веласіпехах ездзім, жыта, бульбу, гародніну на іх сеем. Дзяржава на дапамогу не скупіцца. У нашым раёне арганізавана Палеская вопытная балотная станцыя, на якую мы ўскладаем вялікія надзеі.

Вопытная балотная станцыя стала для палескіх калгасоў сапраўды добрым памочнікам, Яна займаецца вывучэннем метадаў асушэння і сельскагаспадарчага асваення балот, даследуе гідратэхнічныя асаблівасці глебы. Навуковыя супрацоўнікі ўдасканальваюць метады атрымання высокіх ураджаяў збожжавых, прапашных, ільну.

Атрыманьня на доследных палях вынікі станцыя перадае ў вытворчасць. За апошняй

гады ў калгасы і саўгасы Лунінецкага, Столінскага, Ляхавіцкага і Ганцавіцкага раёнаў станцыя перадала 1740 тон высокакасных гатункаў насення збожжавых, 400 тон бульбы, 40 тон насення культурных лугавых траў. Якую ад гэтага маюць карысць гаспадаркі? Можна прывесці такія прыклады. Тры гады назад сельгасарцель «Новае Палессе» Лунінецкага раёна атрымлівала на асушаных балотах па 13 цэнтнераў збожжавых з гектара, а ў мінулым годзе калгас атрымаў па 25 цэнтнераў з гектара. У 1965 годзе ў суседняй гаспадарцы — калгасе «Чырвоны Кастрычнік» з аднаго гектара намалочвалі па 11,3 цэнтнера зерня, а ў 1966 годзе—17 цэнтнераў.

Вялікімі ўраджаямі, якія атрымліваюць цяпер на былой палескай дрыгве, сёння нікога не здзівіш. Тут можна убачыць клубні бульбы вагой да 2 кілаграмаў, паўднёварускую каноплю чатырохмятовай вышыні. Не дзіковіна і тое, што на асушаных тарфяніках нарыхтоўваюць па 1000 цэнтнераў зялёнай масы кукурузы з пачаткамі, накопваюць па 400-500 цэнтнераў бульбы і цукровых буркоў на адным гектары. Адным словам, балоты, хмызнякі і іншыя раней непрыгодныя землі сталі сапраўднай беларускай цаліной.

Нядаўна мне давалося прачытаць артыкул міністра меліярацыі і воднай гаспадаркі Беларускай ССР Аляксандра Аляксанкіна. Ён піша, што за гады Савецкай улады ў нашай рэспубліцы асушана звыш мільёна гектараў балот і забалочаных зямель. Гэта немалая лічба, калі ўлічыць, што наша рэспубліка мае тэрыторыю 207 тысяч квадратных кіламетраў з насельніцтвам у 9 мільёнаў чалавек.

У Дырэктывах XXIII з'езду па пяцігадоваму плану развіцця народнай гаспадаркі СССР на 1966—70 гады гаворыцца, што за гэтыя пяць год у Беларусі намечана «асушыць 1,5—1,6 мільёна гектараў пераўвільготненых зямель, раскарчавачь

хмызнякі і дробналессе на плошчы прыкладна 900 тысяч гектараў». Гэта значыць, што за пяць год у сельскагаспадарчы абарот будзе ўведзена каля 2 500 000 гектараў новых зямель. У наступным пяцігоддзі належыць меліяраваць яшчэ 2 200 000 гектараў. А па перспектыўнаму пятнаццацігадоваму плану ў нашай рэспубліцы намечана асушыць 5 мільёнаў гектараў балот. Усе выдаткаванні на гэтыя работы бяра на сябе дзяржава. За бягучую пяцігодку яна асігнуе на меліярацыю 900 мільёнаў рублёў.

Далей міністр прыводзіць такія лічбы. Для асушэння і асваення балот у рэспубліцы створана 57 будаўніча-монтажных упраўленняў, 4 лугамеліярацыйныя станцыі, у якіх працуе 16 тысяч механізатараў і рабочых будаўнічых брыгад, 1400 інжынераў і механікаў. У іх распараджэнні ёсць 1300 аднакаўшавых і 400 шматкаўшавых экскаватараў, больш 4000 трактараў і шмат іншай тэхнікі. Гэта вялікая і ўнушальная сіла, калі ўлічыць, што аднакаўшавы экскаватар вымае за сезон 60 тысяч кубаметраў гнету і замяняе амаль сто землякопаў.

Па дарозе дамоў мне прыгадваўся расказ аб Рэдзігіру і Флёраву, людзях, якія ўжо тады думалі і спрабавалі змагацца са спрадвечнай бядою беларускага селяніна — балотамі. Але што яны маглі зрабіць у тэя часы, калі адзінай вытворчай прыладай была рыдлёўка.

Поезд адышоў ад станцыі і пачаў набіраць хуткасць. За вокнамі пабеглі палеткі. Іх змянялі маўклівыя, пакрытыя снягамі балоты. Яны чакалі тых дзён, калі сюды прыдуць людзі і загрузочуць матары. І мне прыйшлі на памяць словы Сцяпана Вабішчэвіча: «Балот мы баяліся раней, калі не ведалі, як і з чым да іх падступіцца».

Л. СКІБЕНКА.

З ГРЭЧАСКАГА БЛАКНОТА

АБАРОНЦЫ ЭЛАДЫ

У гады другой сусветнай вайны на тэрыторыі акупіраванай Грэцыі побач з байцамі Супраціўлення змагаліся рускія, армяне, латышы, беларусы.

Вось што расказаў былы ўдзельнік Супраціўлення афіцэр Харалампій Сапілідзі: «У 1943 годзе я жыў у вобласці Іпірос (Эпір), у вёсцы Сампсус, непадалёку ад горада Прэвеза. Немцы прывозілі туды раненых ваеннапалонных і кідалі іх у канцлагер. Нашы людзі, рызыкуючы жыццём, дапамагалі вязням уцякаць у горы да партызан. Але не заўсёды ўцёкі бывалі ўдалымі. Я бачыў, як немцы расстрэлялі двух затрыманых салдат. Адзін

быў рускі, другі — армянін. Ім загадалі распрануцца, а потым выстралілі ў патыліцу. Я тады яшчэ не быў партызанам, але пасля гэтага пайшоў у горы».

Кожны год у дзень перамогі над гітлераўскай Германіяй і ў гадавіну Савецкай Арміі нашы дыпламаты і члены грэка-савецкага таварыства ўскладаюць вянкi на магілы савецкіх салдат у горадзе Салонікі.

На міжнародных могілках у Салоніках пахаваны балгары, славакі, французы, рускія — тыя, хто загінуў на тэрыторыі Грэцыі ў гады першай сусветнай вайны. Тут ляжаць сто сорок салдат і афіцэраў з рус-

кага экспедыцыйнага корпуса. Там жа пахаваны чатырнаццаць савецкіх партызан і чатыры невядомыя лётчыкі, якія загінулі ў гады другой сусветнай вайны.

У 1965 годзе наша пасольства атрымала, нарэшце, дазвол грэчаскага ўрада на ўзвядзенне помніка савецкім воінам, якія загінулі ў Грэцыі. Аднойчы, незадоўга да адкрыцця помніка, у пасольства прыйшло пісьмо ад крыцкага селяніна. Ён пісаў, аб тым, што на яго зямельным участку знаходзіцца магіла савецкіх салдат. Ён просіць нашых прадстаўнікоў перанесці іх рэшткі ў брацкую магілу, якую, як ён чуў,

збіраюцца рабіць рускія на Крыце. Дваццаць з лішнім год магілы заставаліся нескранутымі. Хаця гэты кавалак зямлі можна было засеяць, тым больш, што селянін небагаты, ён захоўваў магілы савецкіх воінаў.

Так грэкі шануюць памяць нашых салдат, абаронцаў Элады.

А. КОБЕЦ-ФІЛІМОНАВА.

НА ЗДЫМКУ: мітынг перад адкрыццём помніка савецкім воінам, якія загінулі ў гады другой сусветнай вайны на грэчаскай зямлі.

Беларускае аддзяленне таварыства «СССР — Францыя» і таварыства «Францыя — СССР» падпісалі пагадненне аб правядзенні ў маі гэтага года Дзён беларускай культуры ў Францыі і ў кастрычніку — Дзён французскай культуры і навукі ў нашай рэспубліцы.

У Парыжы, Мюне, Клерман-Феране, Ларыяне, Сент-Эціене, Туркуэне і Бардо адбудуцца разнастайныя мерапрыемствы, прысвечаныя нашай рэспубліцы. Тысячы французскіх пазнаёмінцаў з выстаўкай беларускай народнай творчасці, наведаюць выстаўку мастацкай фатаграфіі.

Выстаўкі кніг і фоталаборак арганізуюцца таксама ў трыццаці іншых гарадах Францыі. Нашым сябрам будуць накіраваны выстаўка, прысвечаная 900-годдзю Мінска, і невялікая экспазіцыя матэрыялаў музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны, фоталаборкі аб розных баках жыцця беларускага народа, нацыянальныя касцюмы і сувеніры. Беларускія мастакі рыхтуюць выстаўку графікі і мастацкага шкла.

На працягу месяца на сценах французскіх гарадоў будуць выступаць беларускія артысты. У святкаванні Дзён Савецкай Беларусі прыме ўдзел дэлегацыя Беларускага аддзялення таварыства «СССР — Францыя» і спецыялізаваная турысцкая група.

Набліжаецца 900-годдзе Мінска. Разам з беларускім народам гэтую дату рыхтуюцца адзначаць тысячы зарубешных сяброў у Фінляндыі, Індыі, Бельгіі, Францыі, на Брытанскіх астравах і ў далёкай Аўстраліі.

У горадзе Націнгеме з 13 па 26 сакавіка пройдзе двухтыднёвік англа-савецкай дружбы ў гонар 900-годдзя Мінска. Гэтым святам будзе адкрыты цыкл мерапрыемстваў, прысвечаных 50-годдзю Савецкай улады, якія пройдуць па ўсёй Англіі.

Праграма двухтыднёвіка прадугледжвае ўрачыстыя вечары, лекцыі, экспанаванне выстаўкі народнай творчасці, дэманстрацыю дакументальных кінафільмаў аб Беларусі.

Па просьбе нашых сяброў рыхтуецца да адпраўкі ў Націнгем шырокафармазная фотавыстаўка «900-годдзе Мінска», выстаўка дзіцячага малюнка, падборка беларускіх сувеніраў, кнігі, альбомы, буклеты і кінафільмы.

З Камітэта бельгійска-савецкай дружбы ў Шарлеруа прыйшло пісьмо. «Шматпаважаныя сябры-мінчане, — пішучь яго аўтары. — Мы з вялікім задавальненнем прачыталі аб узнгароджанні вашага горада ордэнам Леніна за мужнасць і гераізм, праяўленыя ў ваенныя гады і ў час мірнага будаўніцтва.

З гэтага выпадку дазвольце нам паслаць вам нашы братнія прывітанні і выказаць вам шчырую падыку за велізарны ўклад насельніцтва Мінска ў агульную барацьбу супраць фашысцкіх захопнікаў. Для нашага аддзялення ў Шарлеруа з'яўляецца вялікім гонарам падтрымліваць неспраўднёны сяброўскія сувязі з вашым гераічным горадам».

У ТВОРЧЫМ ГАРЭННІ

Алесь Звонак — 60 год

14 лютага споўнілася 60 год з дня нараджэння вядомага беларускага паэта, драматурга і перакладчыка Алесь Звонак (Пятра Барысавіча Звонака). Маленства яго было цяжкім і горкім. Ён нарадзіўся ў сям'і рабочага-муляра, якому не раз прыходзілася заставацца без работы і хадзіць у пошуках заробку па глухіх і далёкіх вёсках. Там ён клаў пачы і браў за гэту работу натурою, а пасля цягнуў свой заробак у торбах за плячыма дадому ў Мінск. Заўсёды ў гэтых далёкіх паходах бацьку спадарожнічаў маленькі Пятрусь.

Пятрусь рана застаўся сіратаю, давалі яму прытулак чужыя людзі, а пасля пачынаў ён і ў дзіцячым доме. Адзінаю ўцехаю і радасцю ў жыцці хлопчыка была кніга, яна яго акрыляла светлымі марамі, пераносіла ў далёкія краіны, усяляла надзею на лепшую будучыню. Не ў школе, а ад добрых людзей навучыўся ён злучаць літары ў словы, а словы ў хвалюючыя і захапляючыя сказы,

а неўзабаве і сам стаў нарадзем слова, на бацькоўскай мове пачаў складаць вершы.

Толькі пасля першай імперыялістычнай вайны змог сесці за школьную парту. У школе ён спрабуе пісаць вершы на тэмы дня, а ў 1925 годзе асмеліўся паслаць адзін са сваіх твораў у газету «Савецкая Беларусь». Хутка ён з хваляваннем трымаў у руках нумар з надрукаваным вершам. А ўжо ў 1926 годзе разам з блізкімі сябрамі Янкам Бобрыкам і Янкам Туміловічам выпускае ў свет паэтычны зборнік.

З канца 1925 года аж па 1927 год Алесь Звонак знаходзіўся ў Полацку, быў сакратаром камсамольскай ячэйкі, узначальваў філіял літаратурнага аб'яднання «Маладняк», рэдагаваў літаратурны альманах «Наддзвінне», працаваў адказным сакратаром газеты «Чырвоная Полаччына».

А пасля паэт вяртаецца ў родны Мінск. Восенню 1927 года ён паступае ў Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт. Адначасова ён сумяшчае вучобу з працай адказнага сакратара часопіса «Маладняк».

Пісьменніка вабіць далейшая вучоба. У 1931 годзе ён накіроўваецца ў Маскву, у дзяржаўны ўніверсітэт. Ён захапляецца тэатральным мастацтвам, вывучае яго гісторыю і практыку ў аспірантуры пры Тэатральным камбінаце. Але ён не пакідае літаратурнай працы. Разам са сваімі землякамі ў Маскве выдае першы нумар літаратурнага альманаха на беларускай мове «Наступ». У 1933 годзе А. Звонак пераводзіцца ў Ленінградскую акадэмію мастацтвазнаўства. Тут ён адначасова прымае ўдзел у працы на фабрыцы беларускіх кінафільмаў, разам з кампазітарам Ісаакам Дунаеўскім стварае песні для кінафільмаў «Двойчы народжаны» і «Залатыя агні».

У 1934 годзе А. Звонак заканчвае манаграфію аб тэатрах Усевалада Мейерхольда і Уладзіслава Галубка, вяртаецца на радзіму, працуе ў Акадэміі навук

БССР і рэдакцыі газеты «Літаратура і мастацтва».

У 1937 годзе паэт стаў ахвярай несправядлівага абвінавачвання і апынуўся на Далёкай Поўначы. Там ён працаваў забойшчыкам у шахце, потым становіцца начальнікам шахты, геалагам-разведчыкам, прыёковым геалагам.

За час сваёй літаратурнай дзейнасці Алесь Звонак выдаў наступныя зборнікі паэзіі: «Бура ў граніце» (1929), «Загай» (1930), «Каршун» (1931), «На лінію агню» (1932), «Мая радзіма» (1935), «Табе адной» (1957), і «Запаветнае» (1961). Апрача гэтага, ён напісаў дзве п'есы і сцэнарый для фільма пра Якуба Коласа, з'яўляецца аўтарам многіх артыкулаў па пытаннях тэатральнага мастацтва і мастацкіх перакладаў з іншых моваў. А. Звонак разам з М. Хведаровічам пераклаў з грузінскай мовы выдатную пэзму Шата Руставелі «Віцязь у тыгравай шкуры».

Творчая кіпучасць, юнацкае гарэнне не пакідаюць па сённяшні дзень паэта. Непаседлівасць, імкненне пазнаць як мага больш, сваімі вачыма пабачыць усё найбольш важнае і цікавае — характэрная яго рыса. Ён часта імчыцца на аўтамашыне ў далёкае гарыстае Закарпацце, у стэпы Украіны, у цудоўнае Беларускае Палессе, у азёрную Браслаўшчыну, і яго ліра адгукаецца звонкімі струнамі на ўсе праявы жыцця. У творах Звонака знаходзіцца роднае, дарагое для сябе і дарослых чытачы, і маленькія хлопчыкі і дзяўчынкі, перад якімі адкрывае будучыня шырокія шляхі дарогі.

Жадаю сваіму другу, як і ўсе яго чытачы і прыхільнікі, доўгіх год творчага жыцця, нястомнай плённай працы на карысць роднай краіны.

Станіслаў ШУШКЕВІЧ.

Алесь ЗВОНАК

Помнік Леніну ў Мінску

Адліты ў бронзы нерухомаць,
З узлетам мужнае рукі, —
Такім народная свядомасць
Яго запомніць на вякі!

А побач гмах на людной плошчы
Асветлен сонцам веснавым,
І вецер горды сцяг палочка
Над родным горадам маім.
Яго дамы, яго палачы,
Грані і мрамур, сталь і шкло —
Усё, што ў ім красою працы
З руін і вогнішч ажыло.
То над сатэльным папалішчам
Разбегам вуліц, плошчаў, трас
Паўстала светлая сталіца, —
Масквы малодшая сястра.
Тут, верны ланітскаму слову,
На жны вышэйшы прасцяг,
Вяршыць народ на роднай мове
Закон шчаслівага жыцця.

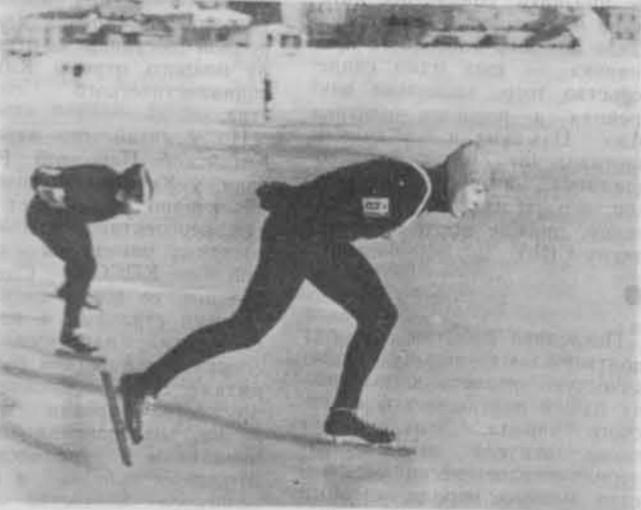
Усё яго — зямля і рэкі,
Што адсталі ў грозны час, —
Усё спалучана навекі
З вялікім імем Ільіча.

Шчырасць

Р. П.

Мой добры друг, няхай па сімліх плыні
Бягуць чаўны высокіх чыстых дум
Пад небам светлым роднае Айчыны,
Якой аддаў усё — і боль, і сум.
І радасці празрыстыя хвіліны,
І сэрца жар, і зарыва задум...
Мілей за прыстань ціхага спачыну
Хай будзе руху несціханы шум!
Бо той, хто ўсёй душой, парывам
чыстым
Высокай праўдзе прысягнуў служыць,
Не сядзе ўбок ад перашкод цяжкіх,
Не спыніць крок на цяжкім рубяжы...
Той дружбай вернай можа даражыць,
Хто сам прайшоў дарогай крамністай.

Спорт Трэцяя зімовая

На дыстанцыі 10 000 метраў спартсмен Іван КАРКОТКА, член зборнай каманды Беларусі.

Два залатыя медалі заааявала юная сельская лыжніца Аляксандра ВАЛУЕВА.

менка. Яна не толькі стала ўладальніцай пяці залатых медалёў, але ў бегу на 1 000 метраў устанавіла новы рэкорд БССР для дзяўчат — 1 мінута 46,5 секунды.

З 85 лыжнікаў, якія прынялі старт на 30 кіламетраў, мацнейшым быў Альберт Сямёнаў. У жанчын пераможцай на дыстанцыі 5 кіламетраў стала майстар спорту Галіна Харытановіч, яна ж была першай і на 10-кіламетровай трасе. Лыжня спаборніцтва закончыліся гонкай на 50 кіламетраў. З выдатным вынікам на фінішы зноў перамог аршанскі ўрач Альберт Сямёнаў.

Хаця спаборніцтва на фі-

гурнаму катанню не ўваходзілі ў камандны залік, яны выклікалі вялікую цікавасць у аматараў гэтага прыгожага віду спорту. Сярод самых юных фігурыстаў мацнейшай была Святлана Цыплякова. Пераможцамі ў парным катанні — Святлана Мажаева і Саша Комлік.

Выдатна выступалі ў хакейным турніры мінчане — яны сталі ўладальнікамі залатых медалёў.

Закончылася напружаная спартыўная барацьба. На ўрачыстым закрыцці Трэцяй зімовай спартыяды, якое адбылося ў Палацы культуры прафсаюзаў, галоўны судзя спартыяды Ю. Машкоў абвясціў яе вынікі. Пераможцамі ў агульнакамандным заліку сталі спартсмены Мінскай вобласці, якія былі мацнейшымі ва ўсіх шасці відах праграмы. Другое месца занялі віцебляне, трэцяе — магільчане.

На ледзяным полі хакеісты Мінскай і Гомельскай абласцей.

ПА ДАРОГАХ БАЯВОЙ СЛАВЫ

Турысты Іркуцкага педагагічнага інстытута замежных моваў вырашылі наладзіць паход па мясцінах баявой славы трыццатай Іркуцка-Пінскай трычкі Чырванасцяжнай ордэна Леніна і ордэна Суворова дывізіі. Галоўнай мэтай паходу — стварэнне поўнага летапісу дывізіі, сустрэча з былымі воінамі, пошукі невядомых герояў.

Ад помніка героям грамадзянскай вайны, што стаіць на беразе Ангара, узялі старт 10 лыжнікаў. У паходзе студэнты будуць чытаць лекцыі аб Іркуцкай вобласці, раскажыць аб сваіх земляках — героях грамадзянскай і Айчынай войнаў.

У атрад адабраны тыя, хто мае не ніжэй другога спартыўнага разраду па лыжах, бо па спартыўнай кваліфікацыі гэты паход адносіцца да вышэйшай катэгорыі складанасці.

Па кантрольных тэрмінах студэнты не дзе ў пачатку сакавіка павінны дайсці да Урала, а к 15 красавіка — да Пінска. Увесь маршрут роўны тром тысячам кіламетраў.

РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ

НАШ АДРАС:

МІНСК,

ЛЕНІНСКІ ПРАСПЕКТ, 77.

ТЭЛЕФОНЫ: 6-10-31, 6-97-92,

6-18-88, 3-15-15.